

Olsztyn, dnia 10 października 2019 r.

PS-III.865.13.2019.MK

Pan
Walerian Polak

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
w Iławie

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie,
ul. 1 Maja 8b, 14-200 Iława, REGON: 510928167, NIP: 744-15-28-952.

[Dowód: akta kontroli str. 1-11]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Walerian Polak, powołany na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie z dniem 21 lutego 2007 r.;
- Pani Agata Steiner-Dembińska, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie z dniem 1 marca 2007 r.

[Dowód: akta kontroli str.11]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Magdalena Kielak, inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa 6/2017, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodniczący zespołu kontrolującego,
- Pani Anna Tomczak, inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa 52/2019, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolującego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, nr FK-IV.0030.781.2019 z dnia 21 sierpnia 2019 r.

[Dowód: akta kontroli str.6]

Termin kontroli: 10 września 2019 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 3/2019.

Zakres objęty kontrolą: Zadania związane z przyznawaniem bonów zatrudnieniowych oraz przestrzeganie zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 111 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 201 r., poz. 1265 i 1482).

Ilekcio w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm.; Dz.U. 2017 r. poz. 1065 ze zm., Dz. U. 2018 poz. 1265 i 1149 ze zm. – obowiązujące w okresie objętym kontrolą);
- MPiPS – oznacza to Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;
- MRPiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Iławie;
- FP – oznacza to Fundusz Pracy;
- Staroście – oznacza to Starostę Iławskiego;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie;
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie;
- Regulaminie – oznacza to Regulamin Organizacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie.

Przepisy prawa obowiązujące w okresie objętym kontrolą w zakresie realizacji zadań związanych z przyznawaniem bonów zatrudnieniowych oraz przestrzeganiem zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel, to:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t j. Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm.); (Dz.U.2017, poz 1062 ze zm.); (Dz. U. 2018 poz. 1265 i 1149 ze zm.);

- ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, ze zm.), (Dz. U. 2016, poz. 1808);
- rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.),
- rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.)

**Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki
ocenia się pozytywnie z uchybieniami.**

Zasadniczym celem kontroli było zbadanie, czy działania PUP w przedmiocie przyznawania bonów na zatrudnienie są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Zadaniem kontrolujących było również ustalenie poziomu efektywności wydatkowania środków Funduszu Pracy na objęte kontrolą zadania, terminowość wykonywanych czynności oraz stopień wydajności i operatywności zarządzania środkami FP, zgodnie z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach. Sprawdzone także zgodność danych przedstawionych kontrolującym z realizacji ww. zadań w kontrolowanym okresie z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2017 oraz sprawozdania MRPiPS-01 formy wsparcia klientów urzędu pracy.

Ustawa z 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 598), nałożyła na powiatowe urzędy pracy zadania związane z realizacją nowych instrumentów wsparcia przewidzianych dla wskazanej grupy bezrobotnych m.in. bonów zatrudnieniowych.

W okresie objętym kontrolą, w PUP w Iławie obowiązywał Regulamin Organizacyjny, uchwalony przez Zarząd Powiatu Iławskiego uchwałą Nr 133/467/09 z dnia 11 marca 2009 roku, ze zmianami wprowadzonymi następującymi uchwałami:

- uchwałą nr 66/267/15 z dnia 29 grudnia 2015 roku;

- uchwałą nr 121/518/16 z dnia 4 października 2016 roku;
- uchwałą nr 133/557/16 z dnia 6 grudnia 2016 roku;
- uchwałą nr152/662/17 z dnia 21 marca 2017 roku;
- uchwałą nr200/930/17 z dnia 6 grudnia 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 11, 16-57]

Zastępca Dyrektora wskazał § 26 ust. 1 lit 1 regulaminu tj. „organizowanie i inicjowanie innych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu przewidzianych ustawą” jako określenie realizacji zadania.

W ocenie zespołu kontrolnego wykonywanie kontrolowanych zadań nie znalazło jednak odzwierciedlenia w przedłożonym regulaminie organizacyjnym obowiązującym w 2017 roku., gdyż wskazane sformułowanie jest bardzo ogólne.

Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że *„przyjęte rozwiązanie ujmujące jednym zapisem część sukcesywnie wprowadzanych ustawą instrumentów pozwala na bardziej elastyczne i płynne działanie urzędu, a w przypadku nowelizacji ustawy i wprowadzenia nowych aktywnych form, na szybsze działanie, bez dodatkowych procedur związanych ze zmianą Regulaminu.*

Szczegółowe zasady realizacji tej formy wsparcia określają Zasady realizacji bonu zatrudnieniowego dla osób bezrobotnych do 30-go roku życia wprowadzone zarządzeniem Dyrektora. Poza tym §17 ust. 3 Regulaminu organizacyjnego mówi o tym, że wewnętrzna organizacja każdej komórki organizacyjnej obejmuje także zakresy zadań pracowników. Wskazanie konkretnej formy, jaka jest bon zatrudnieniowy, znajduje się właśnie w zakresie czynności i obowiązków pracownika komórki organizacyjnej wyznaczonego do jej realizowania.”

[Dowód: akta kontroli str. 82]

Nieujęcie kontrolowanych zadań w regulaminie organizacyjnym jednostki, skutkowało trudnościami w ustaleniu właściwej komórki organizacyjnej realizującej ww. zadania i odpowiedzialności za ich realizację.

W 2017 r. w PUP łączna kwota środków FP wydatkowanych na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosła po zmianach **10.019.501,82 zł.**

[Dowód: akta kontroli str. 12]

Kontrolującym wyjaśniono, że w PUP nie stosowano formy pomocy w postaci bonów zatrudnieniowych z uwagi na brak zainteresowania tym instrumentem. Zastępca Dyrektora wskazał, że *„brak realizacji powyższej formy przez Powiatowy Urząd Pracy w Iławie w badanym okresie wynikał z faktu, iż zarówno osoby bezrobotne, jak i pracodawcy preferowali inny rodzaj wsparcia. Przede wszystkim były to następujące instrumenty: refundacja wynagrodzeń do 30 r.ż., zatrudnianie w ramach prac interwencyjnych w niepełnym wymiarze czasu pracy, programy specjalne (...).”*

[Dowód: akta kontroli str. 80]

W czasie czynności kontrolnych stwierdzono, że osoby bezrobotne są informowane o formach pomocy jakie wynikają z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zastępca Dyrektora PUP wyjaśnił, że *„informowanie osób bezrobotnych o możliwości skorzystania z bonów na zatrudnienie odbywa się na kilka sposobów:*

- w momencie rejestracji każda osoba bezrobotna otrzymuje informacje o wszystkich formach wsparcia oferowanych przez urząd, w tym także o bonach zatrudnieniowych,
- podczas wspólnego opracowywania Indywidualnego Planu Działania z doradcą klienta,
- podczas spotkań grupowych z doradcą zawodowym – przedstawianie form wsparcia,
- na stronie internetowej urzędu znajduje się stała informacja przedstawiająca zasady przyznania bonu na zatrudnienie.”.

[Dowód: akta kontroli str. 81, 83-96]

W 2017 r. do PUP w Iławie nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie bonu zatrudnieniowego.

[Dowód: akta kontroli str. 13-15]

Kontrolujący ustalili, że w sprawozdaniu MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2017 oraz w miesięcznych sprawozdaniach MRPiPS – 01 za 2017, PUP wykazał, iż kontrolowane zadanie nie było realizowane.

[Dowód: akta kontroli str. 97-112]

Podstawę realizacji kontrolowanego zadania stanowił art. 66m ustawy. Zgodnie z ust. 1 tego artykułu na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy.

Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon.

Mimo, iż w PUP nie przyznano bonów zatrudnieniowych, Zarządzeniem nr 17/2016 Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Łławie z dnia 5 grudnia 2016 r. opracowano zasady realizacji bonu na zatrudnienie. Dokument ten zawiera wzory wniosku o przyznanie bonu zatrudnieniowego osobie bezrobotnej do 30 roku życia, który spełniał wymagania wynikające z zapisu art. 66 m ust. 1 i 3 ustawy.

Formularz wniosku zawierał następujące elementy dane wnioskodawcy, na które składały się: imię i nazwisko, adres zamieszkania, nr PESEL, dane adresowe, ustalenie celowości.

W PUP opracowano także wzór bonu zatrudnieniowego, który zawierał: numer ewidencyjny, termin ważności, imię i nazwisko bezrobotnego, adres zamieszkania, PESEL, serię i numer dowodu osobistego, podstawę prawną przyznania bonu oraz deklarację pracodawcy dotyczącą zatrudnienia okaziciela ww. bonu.

Kontrolującym przedłożono także wniosek o zatrudnienie bezrobotnego do 30 roku życia w ramach bonu zatrudnieniowego, zawierający:

- dane pracodawcy (m. in. nazwa i adres, miejsce prowadzenia działalności, forma prawna, dane osoby upoważnionej do podpisania umowy, NIP, REGON, PKD stan zatrudnienia (w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy) na dzień złożenia wniosku;
- dane dotyczące zatrudnienia (miejsce zatrudnienia, proponowane wynagrodzenie, data planowanego zatrudnienia),
- zobowiązanie pracodawcy do zatrudnienia,
- oświadczenia pracodawcy;
- pouczenie o zasadach przyznawania bonu zatrudnieniowego.

Kontrolującym przedstawiono również obowiązujący w PUP wzór umowy w zakresie zatrudnienia bezrobotnego u pracodawcy w ramach bonu zatrudnieniowego. W umowie zostały zawarte warunki określone w art. 66m, których spełnienie leżało po stronie pracodawcy, tj. zatrudnienie bezrobotnego przez nieprzerwany okres 18 miesięcy, przekazanie do urzędu pracy kopii umowy zawartej z osobą bezrobotną, ustalenia wynagrodzenia,

informowania o udzieleniu urlopu bezpłatnego.

W umowie wskazywano również zapewnienie PUP do dokonania pracodawcy refundacji części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, w okresach miesięcznych, przez okres 12 miesięcy licząc od dnia zatrudnienia.

Określono przy tym wszelkie dokumenty, stanowiące załączniki do wniosku o refundację, które potwierdzają poniesione koszty związane z zatrudnieniem bezrobotnego.

W umowie wskazano także konsekwencje niezatrudnienia bezrobotnego przez wymagany okres 18 miesięcy. Zgodnie z § 5 umowy pracodawca zwraca:

- kwotę otrzymanej refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie do 12 miesięcy od dnia zatrudnienia bezrobotnego lub
- kwotę ustaloną proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie po zakończeniu refundacji.

[Dowód: akta kontroli str. 58-72]

Samo zadanie, będące przedmiotem kontroli, nie jest przez PUP realizowane, jednakże Urząd spełnia obowiązek informowania o instrumencie rynku pracy w postaci bonów zatrudnieniowych i nie wyklucza możliwości ich wydawania.

Zalecenia i uwagi

W wyniku przeprowadzonej kontroli, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy, kontrolowanej jednostce zaleca się:

1. Wprowadzenie w Regulaminie organizacyjnym zapisów związanych z realizacją zadań dotyczących bonów zatrudnieniowych.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Pouczenie

Informuję, że od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Marcin Jastrzębski
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej